

Biblioteques per a lectors de guant blanc

ANDREU SOTORRA § ESCRIPTOR I PERIODISTA

Hi ha dues baules de la cadena del foment de la lectura que són essencials: les biblioteques escolars i les biblioteques de barri. Poden semblar dues baules que es toquen i es fan ombra, però davant el retrocés generalitzat de les biblioteques personals són imprescindibles, tant en un espai com en l'altre.

En l'espai educatiu la majoria de biblioteques compten amb un responsable (mestre o mestra de l'equip del centre) que lliurant unes hores de la feina o posant-les de la seva voluntat, ordena, classifica, orienta i dona sentit a un catàleg que en molts casos s'ha ancorat sense capacitat de renovació ni un pressupost adequat i amb les retallades de l'antiga generositat editorial.

En l'àmbit de barri, l'obertura de noves biblioteques o la rehabilitació de les antigues han anat sempre acompanyades d'una sensibilitat especial per la sala anomenada "infantil i juvenil", una definició que per cert a vegades n'ha allunyat els lectors més madurs, a mig camí entre la infantesa que se'n va

i l'adolescència que s'acosta. Diria que aquestes sales són la joia de la corona de les biblioteques i malgrat que el catàleg de què disposen no acostuma a brillar per la seva renovació –l'allau de les novetats de l'àmbit infantil i juvenil no ho permet al cent per cent!– sí que és una de les àrees en què el catàleg envella menys. És a dir, els usuaris de les àrees infantils i juvenils prescindeixen de la "rabiosa actualitat" i de la voracitat amb què el mercat i el màrqueting es cruspeixen les novetats de les edicions generals.

Per això als petits lectors se'ls veu embadalits fent moure les peces mòbils i fullejant –fins i tot llegint!– àlbums, contes i novel·les que potser fa anys que van de les paneres a les prestatgeries de la sala i de les prestatgeries de la sala a les paneres. És en aquestes sales especialitzades on el culte al llibre sembla que torni a l'antigor. A vegades només caldria que els petits lectors portessin guants blancs protectors com si fossin arqueòlegs d'incunables, pel respecte i la veneració amb què tracten els llibres.

Les noves generacions de bibliotecàries –majoria evident de gènere dins de l'ofici– i també els bibliotecaris que s'hi han anat incorporant s'han convertit en motors dinamitzadors de la lectura: contacontes, espectacles de cambra, audicions musicals i literatura, màgia i llibres, sessions amb il·lustradors... El

repertori és tan extens com variat i obre una porta cap al que després serà l'orientació subtil per a lectors més madurs sobre tal o tal altra novel·la de tal o tal altre autor fins a arribar al criteri propi i intransferible, essencial per a qualsevol lector de raça.

Nous lectors, les mateixes preguntes

La biblioteca en general ha evolucionat i està fent esforços per adaptar-se als nous hàbits. La irrupció dels diversos artefactes lectors digitals és el que ha començat a canviar o que més canviarà el que s'ha fet fins ara. Ben aviat, com ja passa, el romanticisme de les làmines il·lustrades serà alterat per la mobilitat de les aplicacions digitals en pantalla. Ben aviat, com també passa, el misteri de la literatura en suport paper trobarà el seu equivalent en la literatura en suport digital.

Les novíssimes generacions lectores ja no vénen amb un pa sota el braç sinó amb un mòbil entre els dits. I tot i que hi ha qui encara creu que el suport en paper del llibre no es rendirà mai, com que es comença a demostrar que el suport digital aporta sovint més bons resultats a l'hora del foment de la lectura, val més tenir-ho tot a punt per quan el relleu es faci aconsellable, necessari i inevitable.

Perquè el suport físic o digital en literatura no compta. El que compta és que nous lectors –nascuts fa només deu o dotze anys– se sentin identificats amb personatges literaris de fa més de vint-i-cinc, cinquanta o cent anys. Les preguntes, les inquietuds, els dubtes davant de la vida acaben sent sempre els mateixos. I per això moltes de les respostes les continuaran trobant a les biblioteques i entre el gruix de professionals que s'hi dediquin. §

10 títols imprescindibles

a partir de

